



* מסמך זה תורגם ע"י עדאלה

Israel / CERD

על ישראל להתייחס ברצינות לסוגיות של הפליה גזענית ארגונים חברי הפדרציה הבינלאומית לזכויות אדם (FIDH) השתתפו בכינוס של ועדת האו"ם לביעור כל צורות האפליה הגזעית

ג'נבה, 26 בפברואר 2007. ועדת האו"ם לביעור כל צורות האפליה הגזעית בחנה את היענות ישראל להוראות האמנה הבינלאומית לביעור כל צורות האפליה הגזעית (ICERD), בישיבות שקיימה ב-23 וב-22 בפברואר 2007. האמנה, שאושרה על ידי ישראל ב-1979, מחייבת את המדינות החתומות עליה לנקוט את כל האמצעים הדרושים כדי לבער את האפליה הגזעית, למנוע מדיניות ומעשים גזעניים ולהיאבק בהם. עדאלה, האגודה לזכויות האזרח בישראל ובצלם – שלושה ארגוני זכויות אדם מובילים הפועלים בישראל, חברי הפדרציה הבינלאומית לזכויות אדם (FIDH), הציגו לוועדה מידע על האופן שבו מיושמת האמנה בישראל.

עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, הצביע על חוקים, נהלים וצעדים מפלים רבים המופנים נגד אזרחי ישראל הערבים, העומדים בניגוד להתחייבויות שישראל קיבלה על עצמה כשחתמה על אמנת ICERD: אפליה ממוסדת בהקצאת קרקעות ובמדיניות בתחום השיכון; הפליה הנובעת מהענקת הטבות ליוצאי צבא; חוק חדש המחמיר במידה ניכרת את תנאי המעצר שבהם מוחזקים חשודים בעבירות ביטחוניות; פטור מעונש לאנשי משטרה שהפעילו כוח מוגזם נגד אזרחים ערבים, בין השאר באירועי ההרג באוקטובר 2000; תיקון לחוק האזרחות, המונע איחוד משפחות של ערבים אזרחי ישראל עם בני זוגם מהשטחים בהתבסס על מוצא לאומי; תקצוב מפלה של ערים וכפרים ערביים ואי שיתוף ערבים בהליכי התכנון; נישול ועקירה של אזרחים ערבים-בדווים מהכפרים הלא מוכרים בנגב; אפליה בהקצאת משאבים ומגבלות על גישה של ערבים להשכלה; אפליה בתמיכה ממשלתית במוסדות תרבות ערביים; העדר הכרה במוסדות דת מוסלמיים בישראל ועוד. יצחק לבנון, שגריר ישראל לאו"ם בג'נבה, אמר בסיכום הדיון עם הוועדה: "אין אפליה גזעית בישראל". עו"ד סאוסן זהר מעדאלה ציינה בתגובה: "אני שבעת רצון מכך שהדווח לישראל מטעם

הוועדה הגיב, כי לפי אלפי דפי המידע שקיבלה הוועדה ממקורות שונים, אין ספק, כי בישראל קיימות סוגיות מבניות של אפליה גזעית, התובעות התייחסות"¹.

האגודה לזכויות האזרח – ארגון זכויות האדם הוותיק ביותר בישראל, העוסק בהפרת זכויות אדם בידי מדינת ישראל הן בתוך שטח המדינה והן מחוץ לו, גינה את האפליה המתמשכת של האוכלוסייה הבדווית בנגב בכל הנוגע לזכויות בקרקעות בשיכון, שנועדה לסייע ליהודים להתיישב בנגב; הליכי מעצר מפלים נגד אזרחי מדינות זרות וכישלון באכיפת החוק על מעסיקים עבריינים, שכתוצאה ממנו נשללות זכויות היסוד של עובדים זרים; את המדיניות המפרידה בין ישראלים לפלסטינים בשטחים, בעיקר בחברון; ואמצעי הביטחון הבלתי מידתיים, שגרמו הרס מוחלט של רקמת החיים של הפלסטינים. עו"ד לימור יהודה מהאגודה לזכויות האזרח קראה לוועדה "לנקוט עמדה ברורה, שלפיה מדיניות של הפרדה, כמו גם מעשים והוראות השוללים זכויות אדם וחירויות יסוד על בסיס של מוצא לאומי או השתייכות אתנית, אסורים באופן מוחלט"².

בצלם – ארגון זכויות אדם ישראלי העוסק בזכויות האדם בשטחים – התמקד במשטר ההפרדה בכבישים בגדה המערבית ובסוגיה של אדמות בבעלות המדינה בגדה המערבית. בצלם חזר והדגיש, כי מדינת ישראל אחראית ליישום הוראות האמנה בכל השטחים שבשליטתה האפקטיבית, ולכן עליה לדווח לוועדה על מעשיה בשטחים הכבושים וזאת בניגוד לעמדת ישראל; משטר ההפרדה שמנהיגה ישראל מונע מפלסטינים לנסוע ברוב הכבישים הראשיים בגדה המערבית והופך אותם ל"כבישים לישראלים בלבד". במשטר זה, הזכויות של כל אחד מתושבי השטחים מבוססות על המוצא הלאומי שלו או שלה ועל ההנחה שפלסטינים מהווים סיכון ביטחוני. מנהג מפלה נוסף שישראל הנהיגה בשטחים מאז 1979 הוא ההכרזה על קרקעות באזורים מסוימים כעל "אדמות מדינה", כדי להשתלט על קרקעות של פלסטינים ולבנות עליהן התנחלויות למתיישבים יהודים. יחזקאל לייך, מנהל המחקר בארגון בצלם, טען כי "האפליה בשטחים אינה תוצאה של הכיבוש הצבאי בלבד, אלא גם של הקמת ההתנחלויות"³.

הוועדה אמורה להגיש לממשלת ישראל את מסקנותיה הסופיות והמלצותיה במארכס 2007. FIDH והארגונים החברים בה, יעקבו אחר יישום ההמלצות על-ידי ממשלת ישראל.

¹לפרטים נוספים, ראו דו"חות שהגיש עדאלה לוועדה: <http://www.adalah.org/eng/cerd.php>

²ראו דו"ח שהגישה האגודה לזכויות האזרח לוועדה:

<http://www.ohchr.org/english/bodies/cerd/cerds69-ngos.htm>

³ראו הדו"ח שהגיש בצלם לוועדה:

<http://www.ohchr.org/english/bodies/cerd/cerds69-ngos.htm>

למידע נוסף ראו:

19 במאי 2006

בית המשפט העליון מאשר חוק המפלה בני זוג פלסטינים

http://www.fidh.org/article.php3?id_article=2134

25 באוגוסט 2004

ועדת האו"ם לביעור כל צורות האפליה הגזעית מגנה את חוק האזרחות המפלה

http://www.fidh.org/article.php3?id_article=1852

20 ביולי 2004

יוארד תוקפו של החוק המפלה

http://www.fidh.org/article.php3?id_article=1617

14 באוגוסט 2003

יש לבטל את "חוק איחוד משפחות", קובעת ועדת האו"ם לביעור האפליה הגזעית בעקבות עתירה של FIDH וארגונים החברים בה

http://www.fidh.org/article.php3?id_article=360

31 ביולי 2003

הכנסת אישרה חוק מפלה

http://www.fidh.org/article.php3?id_article=228

22 באפריל 2003

ישראל מנהלת מערכה נגד הבדווים בנגב

http://www.fidh.org/article.php3?id_article=363